

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

**Дипломна робота
магістра**

з теми «**ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ У ЗАКЛАДІ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО
ПІДХОДУ**»

Виконала: студентка 2 курсу,
групи DO1 – M21z,
спеціальності 012 Дошкільна освіта
за освітньо-професійною програмою
Дошкільна освіта
Наталія ЦУРКАН

Керівник: **Леся ГАЛАМАНЖУК**,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії та методик
дошкільної освіти

Рецензент: **Геннадій ЄДИНАК**,
доктор наук з фізичного виховання та
спорту, професор

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ У ДОШКІЛЬНИЙ ПЕРІОД.....	7
1.1 Організаційно-методичне забезпечення фізичної культури дітей у закладі дошкільної освіти на сучасному етапі.....	7
1.2 Інноваційні засоби і методи у реалізації фізичної культури дітей дошкільного віку.....	15
1.3 Сучасні погляди на персоналізований підхід у фізичній культурі дітей дошкільного віку.....	28
РОЗДІЛ 2 ДІАГНОСТИЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	41
2.1 Методи дослідження.....	41
2.2 Організація дослідження.....	44
РОЗДІЛ 3 ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	46
3.1 Організаційний компонент фізичної культури дітей при реалізації персоналізованого підходу.....	46
3.2 Змістовий компонент фізичної культури дітей при реалізації персоналізованого підходу.....	48
3.3 Персоналізація параметрів фізичних навантажень для дітей.....	65
3.4 Застосування нестандартного обладнання та інвентарю при реалізації персоналізованого підходу до фізичної культури дітей.....	70
3.5 Моніторинг при реалізації персоналізованого підходу у фізичній культурі дітей.....	72
3.6 Підготовка фахівців із фізичної культури дошкільників до реалізації персоналізованого підходу.....	76
ВИСНОВКИ	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	82

ВСТУП

Актуальність теми. Одним із дієвих у аспекті підвищення результатів фізичної культури в закладі дошкільної освіти (ЗДО) дослідники розглядають диференційований підхід [5; 17]. Деякі з визначальних причин зазначеного полягають у відмінному від необхідного стані здоров'я дітей, вияві функціональних, рухових можливостей, деяких інших показників функціонування систем організму та здоров'я [12; 19; 52; 61]. Так стан здоров'я дітей та фізичного виховання в ЗДО потребує вияву обставин, що спричинили виникнення складної ситуації в реалізації дошкільної освіти за цим напрямком у аспекті досягнення високого позитивного результату. Пропонується дослідниками (О. Л. Богініч, Н. В. Ленінець, Ж. Г. Петрова, 2008; Л. Гаращенко, 2011, ін.), як один із варіантів – упровадження у фізичне виховання дошкільників здоров'яформувальних програм, особливо на етапі старшого дошкільного віку. Одна з провідних причин – критичний період в онтогенетичному розвитку та перехід дітей на наступний соціальний щабель – початок навчання у закладі загальної середньої освіти. З'ясування закономірностей розвитку дитини, специфіки функціонування фізіологічних систем на різних етапах онтогенезу і механізмів, що визначають цю специфіку, є необхідною умовою забезпечення нормального фізичного і психічного розвитку молодого покоління [17; 24; 27; 28]. Крім цього, важливим напрямком досягнення визначеної мети є здійснення фізкультурної освіти дітей, причому починаючи з дошкільного віку [57; 65].

З іншого боку, в антропології, превентивній педагогіці, теорії і методиці фізичного виховання, біології відзначають доцільність та необхідність використання інтегративного підходу при організації й формуванні змісту фізичної культури дітей дошкільного віку [2; 3; 52]. У зв'язку з цим декі дослідники [5; 17] звертають увагу на доцільність використовувати означений підхід під час формування знань з фізичної культури. При цьому з'ясували, що дотепер відсутні дослідження,

спрямовані на застосування персоналізованого підходу до організації, формування і реалізації змісту занять фізичною культурою в ЗДО у визначених формах. Зазначене свідчить про необхідність проведення досліджень для розв'язання означеної проблеми.

Роботу виконано згідно плану науково-дослідної роботи на 2019-2024 роки науково-дослідної лабораторії «Гендерні профілактично-оздоровчі технології фізичного виховання та реабілітації» Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка за темою «Програмування профілактично-оздоровчих і розвивальних технологій фізичної активності дітей та молоді». Роль авторки, як співвиконавиці теми, полягала у розробленні методики організації фізкультурно-оздоровчої роботи в закладі дошкільної освіти, що передбачає використання засобів інноваційних педагогічних технологій.

Мета дослідження – створити реалізацією персоналізованого підходу передумови для формування фізичної культури дітей дошкільного віку.

Досягнення поставленої мети забезпечувало вирішення поставлених **завдань**, зокрема таких:

1. Проаналізувати інформацію щодо сучасного стану організаційно-методичного забезпечення фізичної культури дітей у закладі дошкільної освіти.
2. Встановити методологічні характеристики персоналізації фізичної культури дітей дошкільного віку.
3. Спроекувати зміст та способи формування фізичної культури дітей дошкільного віку засобами персоналізованого підходу.

Об'єкт дослідження – фізична культура дітей.

Предмет дослідження – засоби персоналізованого підходу для формування фізичної культури дітей дошкільного віку.

Під час дослідження було використано адекватні меті й завданням **методи дослідження**. Провідними були методи, що використовуються на теоретичному рівні дослідження, а саме загальнонаукові. Конкретизуючи

склад таких методів відзначаємо, що передусім це був метод аналізу, синтезу, дедукції та індукції, узагальнення, систематизації, теоретичного моделювання, історичний, логічний. Ці методи використовували при опрацюванні джерел інформації з досліджуваної проблеми. Такі джерела обирали, використовуючи пошук у бібліотеці й репозитарії Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, наукометричній базі Scopus, Web of Science, Index Copernicus, SPORT Discus.

Для пошуку використовували ключові слова, їхні комбінації, аббревіатури з таких слів. Такими ключовими словами були: фізична культура, персоналізований підхід, оздоровча спрямованість занять, діти, дошкільний період. Необхідну інформацію шукали у монографіях, навчальних і методичних посібниках, методичних рекомендаціях, публікаціях у періодичних наукових виданнях. У останньому випадку опрацьовували не тільки наукові статті, але також їхні списки літературних джерел. Загалом за допомогою загальнонаукових методів дослідження було опрацьовано понад 180 джерел інформації, а після остаточного уточнення залишили 96.

Практичне значення одержаних результатів. Одержані результати відзначалися практичним значенням, передусім у аспекті можливості частково вирішити проблему, що стосується врахування індивідуальних особливостей дітей дошкільного віку під час занять з фізичної культури, інших визначених закладом дошкільної освіти форм фізичної активності. Крім цього, одержані результати можуть бути використані під час читання лекцій, проведення семінарських занять і педагогічних практик у закладі дошкільної освіти на етапах підготовки майбутніх дошкільних педагогів та інструкторів із фізичної культури.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дипломної роботи висвітлювалися на наукових конференціях, зокрема Всеукраїнській «Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти» (Кам'янець-Подільський, 2021-2022); звітних науково-

практичних для аспірантів, магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2021-2022). Крім цього, результати дослідження викладались під час звітів на кафедрі теорії і методик дошкільної освіти.

Публікації. Основні результати дослідження за темою дипломного проекту магістра викладено в одній науковій статті.

Структура та обсяг дипломної роботи магістра. Роботу викладено на 94 сторінках, з яких 82 – основного тексту. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку 97 використаних джерел інформації.

ВИСНОВКИ

1. На сучасному етапі не сформовано чітке розуміння поняття «персоніфікований підхід» та «персоналізований підхід», але питання подальшого ширшого використання цих підходів актуалізується на сучасному етапі. У зв'язку з цим має місце потреба у модернізації організаційно-методичного забезпечення фізичної культури дітей у закладі дошкільної освіти, де засадничими є інноваційні засоби, методи та сучасні погляди на персоналізований підхід у їхній фізичній культурі.

2. На теоретичному рівні діагностичний аспект персоналізації фізичної культури дітей у закладі дошкільної освіти передбачає використання адекватних методів дослідження, зокрема аналіз і синтез, дедукція та індукція, історичний, теоретичне моделювання, логічний, конкретизації, узагальнення. Ефективним у забезпеченні практичної реалізації персоналізації фізичної культури таких дітей є, крім зазначеного, поетапна організація цього педагогічного процесу.

3. Педагогічний аспект забезпечення на практиці персоналізації фізичної культури дітей у закладі дошкільної освіти передбачає наявність організаційного, змістового компонентів, а також кількісних характеристик, що стосуються персоналізації параметрів фізичних навантажень для дітей, нестандартного обладнання та інвентарю, моніторингу морфофункціональних і психофізіологічних характеристик дітей. Окремим, але не менш важливим є компонент підготовки майбутніх педагогів та фахівців фізичного виховання у реалізації персоналізованого підходу в фізичній культурі дітей дошкільного віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адаменко О. О. Технологія персоніфікованого підходу як засіб удосконалення підготовки майбутніх педагогів. Науковий вісник Миколаївського держ. ун-ту імені В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки. 2011. Вип. 1.33. С. 82-85.
2. Антонік В. І., Антонік І. П., Андріанов В. Є. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури : навч. посібник. Київ : Професіонал. центр учбової літератури, 2009. 336 с.
3. Ареф'єв В. Г. Основи теорії і методики фізичного виховання. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2011. 368 с.
4. Бабачук Ю. Роль ігор спортивного характеру в удосконаленні рухової підготовленості дітей старшого дошкільного віку. *Сучасне дошкільня: реалії та перспективи* : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 16 жовтня 2008 р. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. С. 218–221.
5. Балацька Л. В. Організаційно-методичні основи покращення моторної функції дітей 3–5 років у процесі фізичного виховання : дис... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2012. 259 с.
6. Банах В. Персоніфікований підхід до фізичного виховання студентської молоді. Вісник Кам'янець-Подільського нац. ун-ту імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 2019. Вип. 15. 11-15. doi: 10.32626/2309-8082.2019-15.11-15
7. Бар-Ор О., Роуланд Т. Здоровье детей и двигательная активность: от физиологических основ до практического применения. Київ : Олімп. л-ра, 2009. 528 с.

8. Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л., Овчаренко Л. Р. [та інші]. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Тернопіль : Мандрівець, 2013. 264 с.

9. Богініч О. Л., Бабачук Ю. М. Рухливі ігри та ігрові вправи з елементами спортивних ігор для дітей старшого дошкільного віку : методичний посібник. Київ : Мандрівець, 2014. 224 с.

10. Боровець В. Г. Розвиток фізичних якостей старших дошкільників методом колового тренування : дипломний проект магістра. 012 Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2020. 72 с.

11. Буліч Е., Муравов І. Наука в галузі фізичної культури: відм'язових навантажень до управління функціями організму і зміцнення здоров'я. *Фізична активність, здоров'я і спорт*. 2011. № 1 (3). С. 70–84.

12. Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф., Цось А. В., Шиян Б. М. Оптимізація фізичного виховання дитини у вітчизняній системі освіти : монографія. Запоріжжя : ЗОІППО, 2010. 250 с.

13. Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф., Шевченко Ю. М. Інтеграція рухів і музики у фізичному розвитку дітей старшого дошкільного віку : навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2011. 220 с.

14. Вінтоняк О., Випасняк І. Технологія розвитку психофізичних якостей у дошкільнят у процесі фізичного виховання. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2015. № 4 (55). С. 63-67

15. Галак Н. Ю. Нетрадиційна гімнастика. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/statta-netradicijni-vidi-gimnastiki-321543.html> 14.

Галаманжук Л. Л. Теоретико-методичні засади превентивного розвитку рухової активності дітей дошкільного віку у процесі занять фізичною культурою : дис... д-ра пед. наук : 13.00.02 Волинський на. Ун-тет імені Лесі Українки. Чернігів, 2016. 602 с

16. Галаманжук Л. Л., Єдинак Г. А. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посібник [Електронне видання]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський нац. університет імені Івана Огієнка, 2021. 189 с.

17. Галаманжук Л. Превентивний розвиток рухової активності дітей дошкільного віку : монографія. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2015. 500 с.
18. Гаращенко Л. Здоров'язбережувальні технології фізичного виховання дітей дошкільного віку: реалії та перспективи. *Вісник Інституту розвитку дитини. Сер.: Філософія, педагогіка, психологія.* 2010. Вип. 9. С. 56–61.
19. Герасимчук А. Ю., Галаманжук Л. Л., Єдинак Г. А. Програмування занять фізичними вправами превентивної спрямованості для 6-річних дітей : навч. посібник. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня Рута», 2014. 180 с.
20. Грицишина Т. І. Маленькі туристи. Краєзнавство і туризм у дошкільному закладі / Т. І. Грицишина; упоряд. Т. Вороніна. Київ : Ред. загальнопед. факультету, 2004. 128 с.
21. Дегтяренко Т.В., Долгієр Є.В. Медико-педагогічний контроль у фізичному виховауні та спорті : підручник. Одеса : Атлант ВОИ СОІУ. 2018. 282 с.
22. Дитина: Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту : О. В. Огнев'юк, К. І Волинець ; наук. кер. програмою : Проскура О. В., Кочина Л. П., Кузьменко В. У., Кудикіна Н. В. ; авт. кол. : Беленька Г. В., Белкіна Е. В., Богініч О. Л., Богданець-Білоskalенко Н. І. [та ін.] / Мін. осв. і наук., мол. та спорту України, Головне упр. осв. і наук. викон. орг. Київміськради (КМДА), Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 3-є вид., доопр. та доп. Київ : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. 492 с.
23. Добрянська І. О. Педагогічні умови реалізації занять з фізичної культури при врахуванні показників фізичного стану дошкільників : дипломний проект магістра. 012 Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2020. 75 с.
24. Донець І.О., Кошель В.М. Розвиток рухових якостей дітей дошкільного віку інтеграційним комплексом рухів і музики в закладах дошкільної освіти : посібник. Чернігів : ФОП Баликіна О.В., 2019. 158 с.

25. Дубогай О. Д., Завидівська Н. Н. Фізичне виховання і здоров'я : навч. посібник. Київ : УБС НБУ, 2012. 270 с.
26. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія : навч. посібник. 2-ге видання. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 392 с.
27. Єдинак Г. А., Галаманжук Л. Л. Корекція психофізичного стану старших дошкільників із різною руховою асиметрією як педагогічна проблема. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2010. № 4. С. 35–38.
28. Єдинак Г. А., Галаманжук Л. Л. Стан розвитку функціональних можливостей і фізичних якостей у дітей дошкільного віку на сучасному етапі. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)»*. 2017. Випуск 5К (86)17. С. 117–121.
29. Закон України № 2442-VI «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу» від 06.07. 2010 року.
30. Закон України «Про дошкільну освіту». Редакція від 02.04.2022 року. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2022, № 49.
31. Каламбет С. В., Іванов С. І., Півняк Ю. В. Методологія наукових досліджень : навч. посібник. Дніпропетровськ : Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
32. Калуська Л. В. Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку «Соняшник». Тернопіль : Мандрівець, 2014. 144 с.
33. Ковальчук Л. В. Психофізичний розвиток як фактор готовності шестилітніх дітей до навчання в школі : дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 Прикарпатський національний ун-т ім. Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2007. 195 с.
34. Комар А. Р. Організаційно-методичні засади фізичної активності дошкільників оздоровчого змісту : дипломний проект магістра. 012

Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2019. 104 с.

35. Конох О. Є. Методика проведення занять фізичної культури з дітьми 5-6 років з використанням елементів футболу. *Вісник Запорізького національного університету. Фізичне виховання та спорт*. 2011. № 2(6). С. 12–15.

36. Кот Н. А. Оздоровчі технології та техніки в фізичному вихованні дошкільників: диференціація понять, основні методичні підходи. *Особистість у єдиному освітньому просторі*: електронний зб. наук. пр. Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Матеріали III Міжнародного Форуму 26-29 квітня 2012. Вип. №7(8). [Електронний ресурс] – Режим доступа: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/tyt8.pdf

37. Коцур Н. І. Основи педіатрії і гігієни раннього та дошкільного віку : навч. посібник. Чернівці : Книги XXI, 2010. 576 с.

38. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору. Київ : Т-во «Знання» України, 2008. 421 с.

39. Кривецька Г. В. Передумови ефективного розвитку моторної функції дошкільників у процесі виконання фізичних вправ : дипломний проект магістра. 012 Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2018. 94 с.

40. Круцевич Т. Ю., Воробйов М. І., Безверхня М. М. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навч. посібник. Київ : Олімп. л-ра, 2011. 224 с.

41. Кулик Н. А. Дослідження стану впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес у дошкільних закладах освіти сумської області. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2010. № 2. С. 10–13.

42. Кузьменко В.В. Індивідуальні освітні програми як засіб урахування відмінностей «нестандартної» дитини. *Дошкільне виховання*. 2008. № 6. С. 6-9.
43. Кулик Н. А. Корекція фізичного стану дошкільників 5–6 років з використанням елементів легкої атлетики : монографія. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. 248 с.
44. Кумицька К. Диференціація навчання в фізичному вихованні дітей 5-6 років життя в умовах дошкільного навчального закладу. *Молода спортивна наука України*. 2010. Т. 2. С. 131-135.
45. Лахно О. Г. Інноваційні технології розвитку психомоторних здібностей у фізичному вихованні дітей 2-5-го років життя : дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 НУФВСУ. Київ, 2013. 301 с.
46. Левицкий В., Окунская И. Роуп-скиппинг: новый вид двигательной активности. *Наука в олимпийском спорте*. 2001. № 3. С. 94–98.
47. Лучишин Н. Ю. Характеристика адаптаційних реакцій організму дітей дошкільного віку. *Перинатология и педиатрия*. 2010. № 2 (42). С. 99–101.
48. Лещинська К. О. Психомоторна готовність дітей 5-6 років до навчання у школі. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2010. № 11. С. 54–57.
49. Мазар А. А. Педагогічні умови компенсації порушених функцій у дітей на заняттях з фізичної культури в дошкільний період : дипломний проект магістра. 012 Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2020. 106 с.
50. Маковецька Н. В., Алексеєва К. О. До проблеми оздоровлення дітей дошкільного віку засобами туризму. *Вісник Запорізького національного університету*. 2009. № 2. С. 88–94.
51. Маковецька Н. Можливості застосування казкотерапії в процесі фізичного виховання й оздоровлення дошкільників. *Дошкільна освіта*. 2005. № 3 (9). С. 14-21.

52. Маляр Н. С. Організаційно-методичні основи превентивного фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку : дис... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2014. 197 с.

53. Матіїв Т. М. Педагогічні умови реалізації персоніфікованого підходу на заняттях із фізичної культури дошкільників : дипломний проект магістра. 012 Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2020. 79 с.

54. Мисик О. Формування інтересу до спорту у старших дошкільників шляхом особистісно-орієнтованого підходу. *Вісник Інституту розвитку дитини. Серія: Філософія. Педагогіка. Психологія.* 2010. Вип. 7. С. 92–96.

55. Михайловська І. В. Формування морфофункціонального статусу в дошкільників на сучасному етапі : дипломний проект магістра. 012 Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2019. 96 с.

56. Мицкан Т. Характеристика здоров'язберезувальних технологій у дошкільних навчальних закладах. *Вісник Прикарпатського у-ту. Серія : Фізична культура.* 2014. Вип. 20. С. 12-20.

57. Москаленко Н. Інноваційна діяльність у фізичному вихованні загальноосвітніх навчальних закладів. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві.* 2015. № 4 (55). С. 35-38.

58. Назирова К. В. Організаційно-педагогічні умови використання фізичних вправ як засобу розвитку моторної функції дошкільників : дипломний проект магістра. 012 Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2018. 104 с.

59. Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у ЗДО різних типів та форми власності.

60. Наукові підходи до педагогічних досліджень : колективна монографія / За заг. ред. д. пед. наук, професора, чл.-кор. НАПН України В.І. Лозової. Харків : Вид-во Віровець А. П. «Апостроф», 2012. 348 с.

61. Наумчук Г. С. Організація та управління фізичною активністю дошкільників оздоровчої спрямованості : дипломний проект магістра. 012 Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2019. 107 с.

62. Осовська І. Я. Технології покращення фізичної готовності 6-річних дітей до шкільного навчання : дипломний проект магістра. 012 Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2018. 98 с.

63. Пангелова Н. Є. Теоретико-методичні засади формування гармонійно розвиненої особистості дитини дошкільного віку в процесі фізичного виховання : автореф. дис... д-ра наук з фіз. виховання та спорту. 24.00.02 НУФВіСУ. Київ, 2014. 39 с.

64. Пасічник В. М. Удосконалення фізичних і розумових здібностей у фізичному вихованні дітей старшого дошкільного віку з використанням інтегрально-розвивальних м'ячів : автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 ЛДУФК. Львів, 2014. 20 с.

65. Петренко Г. В. Організаційно-методичні засади здоров'я-формуального фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку : дис... канд. пед. наук : 13.00.02 Східноєвропейський нац. у-тет імені Лесі Українки. Луцьк, 2017. 235 с.

66. Подоляка А. Є. Диференціація рухливих ігор у фізичному вихованні дошкільників 5–6 років засобами інформаційних технологій : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. та спорту : 24.00.02 ХДАФКС. Харків, 2011. 20 с.

67. Поліщук В. В. Розвиток рухових і розумових здібностей дітей 5-го і 6-го років життя в процесі фізичного виховання засобами дошкільного туризму : автореф. дис...канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 ЛДУФК. Львів, 2008. 20 с.

68. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посібник. Київ : «Академвидав», 2006. 456 с.

69. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» / О. О. Андрієтті, О. П. Голубович, О. П. Долина, Т. В. Дяченко [та ін.]. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 104 с.

70. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2 ч. Ч. II. Від трьох до шести (семи) років / Аксьонов О. П., Аніщук А. М., Артемова Л. В. [та ін.] : наук. керівник О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2014. 452 с.

71. Психологічний словник / Авт.-укл. В.В.Синявський, О.П.Сергеєнкова / За ред.. Н. А. Побірченко. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5980/3/O_Serhieienkova_IL.pdf

72. Ровний А. С., Ровний В. А., Ровна О. О. Фізіологія рухової активності : підручник. Харків : [б. в.], 2014. 343 с.

73. Розбам М. М., Єдинак Г. А., Галаманжук Л. Л. Використання персоналізованого підходу у фізичному вихованні школярів. *Студентська конференція з міжнародною участю «Інноваційні технології у фізичному вихованні, оздоровчо-рекреаційній руховій активності, фізичній терапії та ерготерапії»* [Збірка матеріалів Комплексних міжнародних заходів «Студентська наука в сфері фізичної культури і спорту: сучасні тренди», присвячені 90-річчю Національного університету фізичного виховання і спорту України]. Київ: НУФВСУ [Електронний ресурс]. 03 квітня 2020. Частина II. С. 57-62.

74. Сайкина Е. Г. Фитбол-аэробика и классификация ее упражнений. *Теория и практика физической культуры*. 2004. № 7. С. 43–46.

75. Світ дитинства : комплексна освітня програма для дошкільних навчальних закладів / упоряд. О. М. Байер, Л. В. Батліна, А. М. Богуш [та ін.];

наук. керівник акад. А. М. Богуш; за заг. ред.. Л. В. Батліної. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 200 с.

76. Словник термінів загальної і соціальної педагогіки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: window.edu.ru/window_catalog/pdf2txt?p_id=11886&p_page=8 – 48к –

77. Суринов И. А., Варфоломеева З. С. Спортивно-игровая деятельность как средство олимпийского образования старших дошкольников. Матеріали IV Міжнародної електронної науково-практичної конференції «Психологічні, педагогічні і медико-біологічні аспекти фізичного виховання» 19-26 квітня 2013 р. Одеса : ПУНПУ імені К. Д. Ушинського, 2013. С. 12–14.

78. Теорія і методика фізичного виховання. Загальні основи теорії та методики фізичного виховання : підручник [в 2-х т. / за ред. Т. Ю. Круцевич]. Київ : Олімп. л-ра, 2008. Т. 2. 367 с.

79. Троценко В. В. Педагогічні умови формування емоційної стійкості в дітей 6- і 7-річного віку в процесі занять фізичною культурою : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.02 НУФВСУ. Київ, 2012. 20 с.

80. Фізичний розвиток дітей раннього віку : метод. вказ. для студентів 3-го курсу мед. фак-тів / Т. В. Фролова, О. В. Атаманова, І. І. Терещенкова, А. С. Сенаторова. Харків : ХНМУ, 2020. 32 с.

81. Цибанюк О. О. Використання аеробіки в режимі основних фізкультурних та гурткових заняттях дітей дошкільного віку. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету*. 2011. Вип. 91. Т. 1. С. 462–464.

82. Формування інноваційного простору дошкільної освіти : наук.-метод. посібник / упоряд. Н. В. Любченко, О. А. Прокопенко; А. С. Виноградова; за ред. Є. Р. Чернишової. Київ : Ун -т менедж. освіти НАПН України, 2012. Ч. 1. 112 с.

83. Худолій О. М. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : навч. посібник. 2-е вид, стереот. Харків : ОВС, 2008. 408 с.

84. Шарманова С. Б., Федоров А. И. Инновационные подходы в физическом воспитании детей дошкольного возраста. *Физическая культура: воспитание, образование, тренировка*. 2009. № 4. С. 51–54.

85. Шевченко Ю. М. Фізичний розвиток дітей старшого дошкільного віку засобами інтеграції рухів і музики в практиці дошкільних навчальних закладів на сучасному етапі. – Режим доступу: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2009-02/09symiss.pdf>

86. Шиян Б. М., Єдинак Г. А., Петришин Ю. В. Основи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті : навч. посібник. 3-тє вид., стереотип. [Електронне видання]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 272 с.

87. Функційна анатомія : підручник для студентів навч. закл. з фіз. вих. і спорту 3–4 рівнів акредитації / [Федонюк Я. І., Мицкан Б. М., Попель С. Л. та ін.] ; за ред. Я. І. Федонюка, Б. М. Мицкана. Тернопіль : Навч. книга–Богдан, 2007. 552 с.

88. Яшанин Я., Вайнар Ю., Яшанин Н., Скурвидас А. Биологические основы оптимизации тренировочных нагрузок. *Наука в олимпийском спорте*. 2002. № 1. С. 54–58.

89. Bouchard C., Malina R. M., Peruse L. *Genetics of fitness and physical performance*. Champaign, IL. : Human Kinetics, 1997. 400 p.

90. Hornby, A. S. (2000). *Oxford Advanced Learners Dictionary of Current English*. 6-th edition. Oxford University Press.

91. <http://leleka.rv.ua/integrovanyy-pidhid-do-zanyat-z-fizkul-tury-obmin-dosvidom-roboty-z-doshkil-nykamy.html>

92. Galamandjuk, L. (2014). Peculiarities of physical abilities and development of physical features of boys with different orientation of manual motor asymmetry within 4-6 years of life. *Journal of Health Sciences*. Vol. 4(9). pp. 89–100. — Retrieved from <http://journal.rsw.edu.pl/index.php/JHS/article/view/2014%3B4%289%29%3A89-100>.

93. Gerasymchuk, A., Galamandjuk, L. (2014). Efficiency of prevention-targeted curriculum in the correction of children's physical condition and dynamics of their mental activity during physical exercising. *Journal of Health Sciences*. Vol. 4(10). pp. 357–370. — Retrieved from <http://journal.rsw.edu.pl/index.php/JHS/article/view/2014%3B4%2810%29%3A357-370>.

94. Get Active ! Physical Education, Physical Activity and Sport for Children and Young People: A Guiding Framework / Published by The Professional Development Service for Teachers and funded by The Teacher Education Section. Roinn : Department of Education and Skills Ireland, 2012.

95. Fulton, J. E. Carlson, S. A., Kohl, H. W., Dietz, W. H. (2006). Longitudinal analysis of physical education and academic achievement: early childhood longitudinal study. *Medicine & science in sport & exercise*. Vol. 38, 28.

96. Iedynak, G., Galamandjuk, L., Dutchak, M., Balatska, L., Herasymchuk, A., Mazur, V. (2017). Effectiveness of different options for teaching children basic movements due to certain handedness. *Journal of Physical Education and Sport*. Vol. 17(2). 582-589. DOI:10.7752/jpes.2017.02088

Список опублікованих праць за темою дипломної роботи магістра

97. Цуркан Н., Галаманжук Л. До питання про персоналізацію фізичної культури у закладі дошкільної освіти. *Зб. мат. наук. досліджень студентів і магістрантів Кам'янець-Подільського нац. у-ту імені Івана Огієнка. Факультет фізичної культури* [Редколегія Стасюк І. І. та ін.]. Кам'янець-Подільський, 2022. Випуск 14. С. 78-85.